

ستایش خدایی که پروردگار جهانیان است و سلام و درود بر برترین آفریدگانش محمد و خاندان پاک و پاکدامنش و لعنت بهیشتی خداوند بر تمامی دشمنانشان، و بعد:

پرسش بانی که در اختیار شصت و شش مجموعه ای از مسائلی است که معمولاً زائران گرامی به آن مبتلا می گردند و پاسخ های داده شده بر اساس فتوای مرجع دینی آیت الله العظمی سید علی حسینی سیستانی رحمته الله علیه می باشد:

پرسش: سالانه جمعیت انبوهی از مؤمنان با پای پیاده از شهرهای مختلف عراق و کشورهای دیگر به زیارت حرم ابا عبد الله الحسین علیه السلام شریفیاب می گردند که در این زمینه پرسش های بسیاری پیرامون نماز پدید می آید که نمازشان را قصر یا تمام ادا نمایند؟

پاسخ: کسی که کثیر السفر نباشد و قصد مسافرت به مسافت شرعی را دارد و وقتی نمازش شکسته می شود که به حد ترخص برسد یا از آن حد عبور کند. پرسش: سیرکنندگان چه مقدار مسافتی را باید طی کنند تا به موجب آن نمازشان قصر شود؟ آیا از بدو خروج از منازلشان نمازشان را قصر ادا نمایند یا اینکه می بایست مسافت مشخصی طی شود؟

پاسخ: چنانچه قصد طی کردن ۴ کیلومتر را داشته باشند حتی اگر این مسافت تلفیقی باشد، به عبارتی دیگر مجموع مسافت رفت و برگشت ۴ کیلومتر باشد پس چنانچه به حد ترخص برسند نمازشان را قصر ادا می کنند- اما پیش از آن خیر.

پرسش: در دو پرسش گذشته پیرامون حد ترخص سخن گفتید منظورتان از آن چیست؟

پاسخ: حد ترخص جایی است که مسافر به علت دوری از اهل شهر از حیطة دید آنها خارج می شود و معمولاً نشانه آن، این است که مسافر نتواند اهل شهر خود را ببیند.

پرسش: برخی از کسانی که با پای پیاده به سوی زیارت امام حسین علیه السلام حرکت می کنند، قسمتی از گام های خویش را به والدین، نزدیکان و دوستان

اهدای نمایند، آیا اهدا کنندگان همان ثوابی که به اهدا شدگان می رسد را حاصل می شوند؟

پاسخ: آری حاصل می شوند ان شاء الله تعالی.

پرسش: اعضای موبک های حسینی سالانه جهت خدمت به زائرانی که به سوی حرم امام حسین علیه السلام سیر می کنند به موبک های خود می روند و مدت زمان های متفاوتی را در آنجا سپری می کنند که برخی یک هفته و برخی دیگر برای مدت بیشتری در آنجا می مانند از این رو:

۱- آیا این اقدام، به عنوان کار محسوب می شود؟

۲- آیا نمازشان می بایست قصر ادا شود یا تمام؟

پاسخ:

۱- این مدت برای اداى نماز به صورت تمام کافی نیست.

۲- می بایست نمازشان را قصر ادا کنند مگر اینکه در یک مکان به مدت ۱۰ روز اقامت نمایند.

پرسش: در سال های اخیر در مسیر کربلا در زیارت اربعینی امام حسین علیه السلام دو قضیه جدید پدیدار گشته است:

۱- پیاده روی برادران سیرکننده به سوی کربلای معلی از راهی که ویژه اتوبیل هاست، آیا این اقدام جلیز است (با توجه به اینکه مسیر فقط یک لاین دارد)؟

۲- اعضای موبک های حسینی جهت حفاظت از زائران گرامی، موانعی را بر سر راه اتوبیل ها قرار می دهند تا از سرعت خود بکاهند، آیا این امر جلیز است؟

پاسخ:

۱- شایسته آن است که مسیر، طوری تنظیم شود که هر دو طرف از آن بهره برند.

۲- مانعی نیست با هماهنگی پلیس راهنمایی و رانندگی.

پرسش: آیا وضو گرفتن با آبی که اعضای موبک حسینی آن را جهت آشامیدن قرار داده اند جلیز است؟

پاسخ: چنانچه فقط برای آشامیدن تخصیص داده شده بود، وضو گرفتن با

آن جلیز نیست.

پرسش: برخی از جوانان مؤمنی که به سوی حرم امام حسین علیه السلام سیر می کنند ممکن است در هنگام خواب مختلم شوند که پس از بیدار شدنشان حالت های متفاوتی رخ خواهد داد که بدین صورتند:

۱- به علت شرم از ذکر جنابت نمی تواند غسل کند، در این صورت آیا می تواند به جای غسل تیمم نماید؟

۲- به علت سردی هوا یا به علت نبود آب گرم قادر به غسل نیست، در این صورت آیا می تواند تیمم کند؟

۳- آب گرمی در موبک نیافت اما در موبک دیگر وجود داشت، آیا می بایست به آن موبک رود و در آنجا غسل نماید؟ یا اینکه قضیه به تیمم ختم می شود؟

پاسخ:

۱- شرمی در دین وجود ندارد، بلکه می بایست برای اعمالی نظیر نماز و وارد شدن به مسجد که طهارت شرط انجام آنهاست، غسل نماید اما چنانچه آب وجود نداشت یا دسترسی به آن سخت بود مثلاً هوا سرد بود و آب گرم وجود نداشت، تیمم کند.

۲- آنچنان که در صیغه پرسش آمده است تیمم جلیز می باشد و هنگامی علت رفع می شود بایستی غسل کند.

۳- چنانچه در جایی دیگر بدون وارد شدن ضرر و دشواری غسل کردن فراهم باشد بنابراین در حیطة وجوب قرار می گیرد و گر نه تیمم برای او جلیز است.

پرسش: بسیاری از زائران راه یافته به سوی امام حسین علیه السلام به علت طولانی بودن مسافت در پاهایشان تاول آبدار یا خوندار ایجاد می شود و گاه ناگزیر بسیاری از آنها به اجرای عمل جراحی ساده پناه برده تا بدینوسیله آب و خون موجود را خارج نمایند و جهت دوری از آلودگی آن را پانسمان می کنند، پرسش های مربوطه از این قرارند:

۱- آیا زائری بایست این پانسمان را در هنگام وضو جهت مسح پابزداید؟

۲- چنانچه زدودن آن با تختی و اذیت همراه باشد آیا مسح بر آن کافی

است؟

۳- چنانچه زدودن پانسمان مقدور بود آیا می توان بر زخمی که خون خشک زده بر آن است، مسح کرد؟

پاسخ:

۱- چنانچه زدودن آن جهت مسح، حد اقل به مقدار یک انگشت امکان پذیر بود واجب است و الا مسح بر جبیره کفایت می کند.

۲- از آنچه در پاسخ سابق بیان شد واضح گردد.

۳- چنانچه مسح بر بخش پاک امکان پذیر بود این امر واجب می گردد و گر نه چنانچه نجاست محل، مانع مسح بود تیمم اعمال می شود.

پرسش: شاید برخی از زائران گرامی سیرکننده به سوی حرم امام حسین علیه السلام - به علت خستگی - در موبک ها و حسینه ها خوابیده باشند، آیا بیدار کردن آنها برای اداى نماز بر صاحب موبک واجب است؟

پاسخ: چنانچه این قضیه از سوی زائران گرامی سهل انگاری و بی احترامی به نماز شمرده می شد پس بیدار کردنشان از باب امر به معروف و نهی از منکر واجب است.

پرسش: طی مسیر، برای سیرکنندگانی که به سوی امام حسین علیه السلام با پای پیاده حرکت می کنند غذا پخش می شود آیا گرفتن آن غذا از سوی اتوبیل سوارانی که در مسیر سیرکنندگان حرکت می کنند جلیز است؟

پاسخ: چنانچه فقط ویژه سیرکنندگان با پای پیاده نباشد جلیز است.

پرسش: وضعیت سلامتی بعضی از خواهران زائر در هنگام پیاده روی به سمت کربلا نابسامان می شود، آیا تزریق آمپول به این خواهران توسط پرستاران مرد جلیز است؟

پاسخ: در حالت وجود پرستاران زن جلیز نیست.

پرسش: به علت بعضی از بیماری های که زائران سیرکننده به سوی حرم امام حسین علیه السلام به آنها دچار می شوند برخی از زائران ناگزیر به تزریق آمپول پناه می برند که پس از تزریق خون خارج می شود، در این صورت:

۱- آیا تطهیر لباس خون آلود واجب است؟ و چنانچه زائر جز آن لباس، لباس دیگری نداشته باشد، حکم آن چیست؟

قسم الشؤون الدينية
شعبة التبليغ
سلسلة إصدارات المناسبات السنوية

۹۷

فقه زائر

مسائلی که زائران گرامی دچار آن می شوند

۲- آری می بایست اعلام از پیدا شدن اشیاء صورت گیرد مگر اینکه از دستیابی به صاحبان اشیاء امیدی نباشد همانطور که در مسأله پیش ذکر کردیم.
۳- اگر اعلام کردن دشوار باشد واجب نیست.

۴- چنانچه از دستیابی به صاحبان اشیاء امیدی نباشد در نتیجه با اجازه حاکم شرعی یا وکیلش، اشیاء به عنوان صدقه و به نیابت از صاحبان آنها به فقرای دیندار (متدین) بخشیده شوند.

پرسش: نزد برخی از زائران سیرکننده به سوی امام حسین (علیه السلام) درماتیت های خونی در میان ران هایشان ایجاد می شود که برخی از آنها با جاری شدن خون مواجه می شوند؛ در این زمینه سؤال هایی پیش می آید که از این قرارند:

۱- آیا جهت اداء نماز می بایست لباس زیر تعویض شود؟
۲- با توجه به اینکه در اغلب اوقات شستن این موضع باعث ضرر می شود بطوری که آب، دوا یا درمانی قرار داده شده بر آن موضع را کنار می زند، از این رو آیا واجب است پیش از اداء نماز این موضع را با آب شست؟

پاسخ:
۱- چنانچه این خون، خون زخم باشد اشکالی ندارد و همچنین اگر مقدار آن از در هم بغلی کمتر باشد نیز مشکلی نیست.
۲- واجب نیست.

قسم الشؤون الدينية / شعبة التبليغ
www.imamali-a.com
tableegh@imamali.net
07700554186

کنند، آیا این غسل از وضو کفایت می کند؟ رای مرجع در گذشته سید خوئی (قدس سره) در این مسأله چیست؟
پاسخ: از وضو کفایت نمی کند، رای سید خوئی (قدس سره) نیز اینچنین است.

پرسش: ما می دانیم که نماز واجب است و پیاده روی به سوی کربلا مستحب، اما برخی از برادران در هنگام وقت نماز به پیاده روی خود ادامه می دهند، آیا این قضیه جلیز است؟

پاسخ: شایسته این است که نماز در اول وقت ادا شود. پروردگاری فرماید: (وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ * اُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ) (و آنان کسانی هستند که همواره مراقب نمازهایشان هستند * آنان همان وارثانند) مؤمنون: ۹-۱۰. در آیه دیگری می فرماید: (وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ * اُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ) (و آنان کسانی هستند که مراقب نمازشان هستند * آنان در بهشت گرامی هستند) معارج: ۳۴-۳۵. از امام صادق (علیه السلام) پیرامون آیه (وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ) (و آنان کسانی هستند که همواره مراقب نمازهایشان هستند) روایت شده است که منظور از مراقبت، مراقبت از اوقات و حدود نماز می باشد.

پرسش: به علت نزول جمعیت های انبوهی از سیرکنندگان به سوی حرم امام حسین (علیه السلام) در موکب ها و حسینیه ها، برای بسیاری از صاحبان موکب ها پرسش هایی پیرامون اشیای گمشده برادران مؤمن پیش می آید که از این قبیل اند:

۱- آیا می بایست تا سال آینده از این اشیاء نگهداری کنیم؟
۲- آیا می بایست در طول سال جهت اعلام اشیای گمشده عمل کنیم؟
۳- چنانچه اعلام کردن، به علت زیادی جمعیت دشوار بود، تکلیف چیست؟
۴- چنانچه امکان تلف شدن اشیای گمشده وجود داشت آیا می توان از آنها برای موکب استفاده کرد؟

پاسخ:
۱- آری، می بایست از این اشیاء نگهداری شود مگر اینکه از دستیابی به صاحبان اشیاء امیدی نباشد که آنگاه می بایست به نیابت از صاحبان اشیاء و با اجازه فقیه جامع شرایط، آنها را به عنوان صدقه بخشید.

۲- آیا تطهیر موضعی که خون از آن خارج شد واجب است با آب انجام گیرد؟ یا اینکه تطهیر آن با دستمال کافی است؟
پاسخ:

۱- چنانچه مقدار خون از مقدار در هم بیشتر نباشد و نجاست خارجی نیز وجود نداشته باشد مشکلی نیست و گرنه برای آنچه که طهارت از خبث شرط آن است تطهیر یا تعویض نمودن آن واجب می باشد.

۲- چنانچه مقدار خون از مقدار در هم بیشتر نباشد و نجاست خارجی نیز وجود نداشته باشد در نتیجه از آن معاف است و گرنه تطهیر آن با آب برای آنچه که طهارت از خبث شرط آن است واجب می باشد.
در هم بغلی: آن مقداری که با بند انگشت ابهام مساوی باشد علی الأحوط لزوماً.

پرسش: گاهی اوقات ورود زائران گرامی به حرم امام حسین (علیه السلام) و به حرم دیگر امامان معصوم (علیهم السلام) با وقت نماز واجب همزمان می شود یا ورود زائر مقدار کمی پس از اذان صورت می گیرد، در این حالت زائر نماز زیارت را در ابتدا به جا آورد یا اینکه می بایست نماز واجب را مقدم شمارد؟

پاسخ: بهتر این است که نماز واجب ادا شود و سپس زیارت و نماز آن انجام گیرد.

پرسش: در هنگام ورود به موکب های حسینی برای اداء نماز شاید یکی از رجال دین را مشاهده کردیم که امامت نماز جماعت را به عهد گرفته است، آیا نمازمان به امامت او جلیز است در حالی که ما او را نمی شناسیم؟
پاسخ: چنانچه عدالتش را احراز کردی جلیز است و گرنه جلیز نیست.
پرسش: بسیاری از مؤمنان در حین برگزاری نماز در حسینیه ها و موکب ها جمع می شوند، پس چنانچه مهرهای خاک حسینی در این هنگام برای نماز گزاران کفایت نکند، آیا نماز و سجود بر فرش جلیز می باشد؟
پاسخ: جلیز نیست.

پرسش: پس از اینکه عاشقان امام حسین (علیه السلام) - آن عده ای که پیاده حرکت کردند - به کربلا می رسند به نیت "غسل زیارت" غسل می